Arrest van het Gerecht (Tweede kamer) van 15 juni 2005 — Tokai Carbon e.a./Commissie

(Gevoegde zaken T-71/03, T-74/03, T-87/03 en T-91/03)

„Mededinging — Mededingingsregelingen — Markt van speciaal grafiet — Vaststelling van prijzen — Toerekenbaarheid — Berekening van geldboeten — Cumulatie van sancties — Motiveringsplicht — Rechten van verdediging — Richtsnoeren voor berekening van bedrag van geldboeten — Toepasselijkheid — Zwaarte en duur van inbreuk — Verzachtende omstandigheden — Verzwarende omstandigheden — Financiële draagkracht — Medewerking tijdens administratieve procedure — Betalingsmodaliteiten"

1. *Mededinging — Mededingingsregelingen — Onderneming — Begrip — Economische eenheid — Toerekening van inbreuken — Moedervennootschap en dochtervennootschappen — Aansprakelijkheid in solidum van betrokken vennootschappen (Art. 81, lid 1, EG) (cf. punten 54, 58-60, 62)*

2. *Mededinging — Mededingingsregelingen — Deelneming aan vergaderingen van ondernemingen die ertoe strekken mededinging te verstoren — Omstandigheid die bij gebreke van distantiëring van genomen beslissingen, conclusie wettigt dat sprake is van deelneming aan daaruitvoortvloeiende mededingingsregeling (Art. 81, lid 1, EG) (cf. punt 65)*

3. *Mededinging — Geldboeten — Communautaire sancties en sancties, in derde staat opgelegd wegens schending van nationaal mededingingsrecht — Schending van beginsel „ne bis in idem" — Geen (Verordening nr. 17 van de Raad, art. 15) (cf. punt 112)*

4. *Mededinging — Administratieve procedure — Eerbiediging van rechten van verdediging — Mededeling van punten van bezwaar — Vereiste inhoud — Aanwijzingen omtrent methode voor bepaling van hoogte van voorgenomen geldboete — Voortijdige aanwijzingen — Gevolgen (Verordening nr. 17 van de Raad, art. 19, lid 1) (cf. punten 138-141)*

5. *Mededinging — Geldboeten — Bedrag — Vaststelling — Rechtskader — Artikel 15, lid 2, van verordening nr. 17 — Invoering door Commissie van richtsnoeren die vernieuwend zijn ten opzichte van vroegere beschikkingspraktijk — Schending van verbod van terugwerkende kracht en van rechtszekerheidsbeginsel — Geen (Verordening nr. 17 van de Raad, art. 15, lid 2; mededeling 98/C 9/03 van de Commissie) (cf. punten 160-161)*

6. *Mededinging — Geldboeten — Bedrag — Beoordelingsvrijheid van Commissie — Volledige rechtsmacht van Gerecht — Mogelijkheid, in dat kader, om rekening te houden met aanvullende informatie die niet is vervat in beschikking waarbij geldboete wordt opgelegd (Art. 229 EG; verordening nr. 17 van de Raad, art. 17) (cf. punt 164)*

7. *Mededinging — Geldboeten — Bedrag — Vaststelling — Omzet die in aanmerking moet worden genomen voor berekening van geldboete — Beoordelingsvrijheid van Commissie binnen in artikel 15, lid 2, van verordening nr. 17 vastgestelde grens (Verordening nr. 17 van de Raad, art. 15, lid 2) (cf. punt 180)*

8. *Mededinging — Geldboeten — Bedrag — Vaststelling — Omzet die in aanmerking is genomen — Interne omzet van groep van ondernemingen — Daaronder begrepen (Verordening nr. 17 van de Raad, art. 15, lid 2) (cf. punt 260)*

9. *Mededinging — Geldboeten — Bedrag — Vaststelling — Criteria — Verzachtende omstandigheden — Beëindiging van inbreuk na optreden van Commissie — Noodzaak van causaal verband (Verordening nr. 17 van de Raad, art. 15, lid 2; mededeling 98/C 9/03 van de Commissie, punt 3) (cf. punten 288-292)*

10. *Mededinging — Geldboeten — Bedrag — Vaststelling — Criteria — Zwaarte van inbreuken — Rol die elke bij inbreuk betrokken onderneming heeft gespeeld (Verordening nr. 17 van de Raad, art. 15) (cf. punt 316)*

11. *Mededinging — Geldboeten — Bedrag — Vaststelling — Criteria — Financiële situatie van betrokken onderneming — Inaanmerkingneming — Geen verplichting (Verordening nr. 17 van de Raad, art. 15) (cf. punt 333)*

12. *Mededinging — Geldboeten — Bedrag — Vaststelling — Criteria — Inaanmerkingneming van medewerking met Commissie van betrokken onderneming — Begrip „eerste onderneming" die heeft meegewerkt (Verordening nr. 17 van de Raad, art. 15, lid 2; mededeling 96/C 207/04 van de Commissie) (cf. punt 362)*

13. *Mededinging — Geldboeten — Bedrag — Grensbedrag bepaald in artikel 15, lid 2, van verordening nr. 17 — Toepassingsmodaliteiten (Verordening nr. 17 van de Raad, art. 15, lid 2) (cf. punten 389, 390)*

14. *Mededinging — Geldboeten — Beoordeling op basis van individueel gedrag van onderneming — Invloed van ontbreken van sanctie jegens andere marktdeelnemer — Geen (Verordening nr. 17 van de Raad, art. 15) (cf. punt 397)*

15. *Mededinging — Geldboeten — Beoordelingsvrijheid van Commissie — Omvang — Bevoegdheid om betalingsmodaliteiten voor geldboeten vast te stellen — Opleggen van vertragingsrente — Beoordelingsmarge bij vaststelling van rentepercentage (Verordening nr. 17 van de Raad, art. 15, lid 2) (cf. punten 411, 412)*

Voorwerp

Beroepen tot gehele of gedeeltelijke nietigverklaring van beschikking C(2002) 5083 def. van de Commissie van 17 december 2002 inzake een procedure op grond van artikel 81 EG en artikel 53 EER-Overeenkomst (Zaak COMP/E-2/37.667 — Speciaal grafiet).

Dictum

1) In zaak T-71/03, Tokai Carbon/Commissie:

— wordt het beroep verworpen;

— wordt verzoekster verwezen in de kosten.

2) In zaak T-74/03, Intech EDM BV/Commissie:

— wordt het beroep verworpen;

— wordt verzoekster verwezen in de kosten.

3) In zaak T-87/03, Intech EDM AG/Commissie:

— wordt het bedrag van de bij artikel 3 van beschikking COMP/E-2/37.667 aan verzoekster opgelegde geldboete bepaald op 420 000 EUR;

— wordt artikel 3, sub h, van beschikking COMP/E-2/37.667 aldus gewijzigd dat de hoofdelijke aansprakelijkheid van Intech EDM AG wordt beperkt tot 420 000 EUR;

— wordt het beroep voor het overige verworpen;

— zal verzoekster tweederde van haar eigen kosten en tweederde van de kosten van de Commissie dragen, en zal de Commissie eenderde van haar eigen kosten en eenderde van de kosten van verzoekster dragen.

4) In zaak T-91/03, SGL Carbon/Commissie:

— wordt het bedrag van de bij artikel 3 van beschikking COMP/E-2/37.667 aan verzoekster opgelegde geldboete bepaald op 9 641 970 EUR voor de inbreuk in de sector isostatisch grafiet;

— wordt het beroep voor het overige verworpen;

— zal verzoekster tweederde van haar eigen kosten en tweederde van de kosten van de Commissie dragen, en zal de Commissie eenderde van haar eigen kosten en eenderde van de kosten van verzoekster dragen.

Beschikking van het Gerecht (Tweede kamer — uitgebreid) van 20 september 2005 — Makro Cash & Carry Nederland/Commissie

(Zaak T-258/99)

„Staatssteun — Mededeling van Commissie inzake de-minimissteun — Tankstations — Risico van cumulatie van steun — Steun die onder mededeling valt — Procesbelang"

Beroep tot nietigverklaring — Procesbelang — Noodzaak van bestaand en daadwerkelijk belang — Beschikking waarbij Commissie vaststelt dat steun onverenigbaar is met gemeenschappelijke markt, en intrekking ervan gelast — Steunontvanger die van terugbetaling wordt vrijgesteld krachtens de minimis-regel (Art. 230 EG) (cf. punten 35-40)